

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési díjak:

Egy évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

→ Megjelenik minden szerdán. →

Felelős szerkesztő
és kiadó tulajdonos:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fillér. Ajánlköztásoknál, eladás vagy vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszöri közlésű hirdetésményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

XV. évfolyam.

Szászsebes, 1911. január 4.

1. szám.

Boldog Újévet!

Most, midőn az ujesztendő küszöbén lapunk új évfolyamának első számával tisztelt olvasóink ajtaján bekopogtatunk, kedves kötelességünknek ismerjük nekik boldog újévet kívánni.

Erre a jókívánságukra méltán rászolgáltak mindazok a kartársak, kik szerény lapunknak buzgó olvasói és előfizetéseikkel egyuttal fenntartói, de rászolgáltak minden jókívánságra nem csak ezáltal a mi támogatásunk által, hanem inkább azzal, hogy harcoló katonái azoknak az eszméknek, amelyeket lapunk másfél évtizeddel ezelőtt kitűzött zászlójára irt s amely eszmék megvalósulása van hivatva hazánk erdészeti és vadászati altiszti-személyzetének a sorsát megjavítani s annak megélhetését ha nem is valami fényessé, de legalább ahogy-ugy türhetővé tenni. Ugyanis érdem már az is, ha az ember a saját jóvoltáért folytat küzdelmet, bár ezt önzésnek is lehetne nevezni, de még nagyobb érdem az, midőn a közönyösség posványában fetrengő más embertársaink javáért munkálkodunk, fáradozunk, ennek szentelve szívünk egész melegét, letéve a közjó oltárára gyakran elég keservesen nélkülözhető és terhes szolgálattal szerzett filléreinket.

A mi szerény lapunk előfizetői és fenntartói méltán dicsekedhetnek azzal, hogy őket ez a nagyobb érdem méltán megilleti.

Tizenöt hosszú év küzdelme kellett ahhoz, míg oda jutottunk, hogy fáradságot nem ismerő, soha nem lankadó küzdelmünk meghozta az első sikert, amely nem más, mint az Erdészeti és Vadászati Altisztek Országos Szövetsége alapkövének a letétele.

Az erdészeti és vadászati altiszti személyzet életében örök emlékezetű nap lesz az 1911.

év november havának hetedik napja, az a nap, amelyen ezernyi kartársak által kiküldött száz főnyi csoport az ország szívében, hazánk székesfővárosában egyhangu lelkesedéssel kimondta azt a nagy szót, hogy szükségét érzi egy olyan szövetség megalakításának, amely szövetség kebelében tömörüljenek hazánk erdészeti és vadászati gazdaságának bár csak kisebb működési körrel bíró, de azért a nagyoknál nem kevesebb eredménnyel és haszonnal munkálkodó szerény napszámosai.

A gyűlésen megjelentek letették a majdan nagygyá leendő szövetség első alapkövét s most már nem csak rajtuk, de valamennyi többi kartársaikon is van a sor, hogy a letett alapon tovább építkezzenek s a tervbevett intézményt hatalmasná, bámulatra méltóvá felépítsék.

Arra, hogy az Erdészeti és Vadászati Altisztek Országos Szövetsége nagy és hatalmas legyen, nemcsak az azt megalakító és fenntartó altiszteknek van szükségük, hanem szüksége van arra hazánk erdészeti és vadászati gazdaságának is.

A szövetség célja ugyanis a két ikertestület tagjai jólétének az előmozdítása s ezáltal azoknak megelégedetté tétele, már pedig tudvalévő dolog az, hogy jó és hasznos munkát csak a sorsával megelégedett s így jó kedvvel, teljes odaadással dolgozó ember végezhet s az ilyen mindenkor nagyobb sikereket lesz képes felmutatni, mint az, aki szolgálatát csak éppen odáig teljesíti, ameddig „muszáj.”

Mozgalmunkat s az ennek eredményeképp történt szövetkezésünket sok helyütt ferde szemmel nézték és nézik talán még ma is, abból a téves felfogásból indulva ki, hogy az elégedetlenséget szítjuk az erdészeti és vadászati altiszti

ERDÉLYI MÚZEUM

116 * 1912. SZPT. 1 -

KÖNYVTÁRA

személyzet szívében. Ennek a téves felfogásnak szomorú eredményeképp kellett a nagygyűlésen számos kartárs megjelenését sajnos nélkülöznünk.

Évek óta ismételt és sokszor hangoztatuk, hogy mi akkor, midőn az erdészeti és vadászati altiszti személyzet jogos érdekeiért küzdünk, ezzel a rendet nem megbontani, hanem éppen ellenkezőleg: megszilárdítani óhajtjuk.

Távol állt tőlünk midig annak még a gondolata is, hogy a tisztviselő és altiszt közötti szolgálati viszonyt megbontani vagy lazítani iparkodtunk volna, sőt ellenkezőleg, azt a kölcsönös szeretet és megbecsülés megteremtésével éppen erősíteni kívánjuk. Azt, hogy mi nem az eddig divott szolgálati merevséget, hanem az atyai szeretet és gyermeki odaadás szülte kölcsönös megbecsülést tartottuk a szolgálat érdekében levőnek, nem bűnünkül, hanem éppen erényünkül lehet csak felróni.

Mi az erdészeti és vadászati altiszti személyzet boldogságát a tisztviselő és közte való kölcsönös megértésben és az ebből folyó egymást megbecsülésben keressük s mindenkor, teljes erőnkől ennek a kivívásáért fogunk fáradozni.

A mi célunk, a melyet szem elől soha sem tévesztettünk, az erdészeti és vadászati altiszti személyzet érdekeinek minden téren való megvédése és előmozdítása.

Mi nem az elégedetlenséget igyekszünk az erdészeti és vadászati személyzetnél felébreszteni, mert hiszen az ugyis megvan benne, hanem éppen ellenkezőleg, küzdelmünk oda irányul, hogy ezt az elégedetlenséget minél hamarabb eloszlassuk, rámutatva azokra a módokra, a melyek alkalmazásával azt megelégedetté lehet tenni.

Lehetetlen és nem teljesíthető kívánságokkal soha sem hozakodtunk elő, megbontani a rendet soha sem próbáltuk, sőt ellenkezőleg, mindig a föllebbvalók iránt való szeretetet, tiszteletet prédikáltuk, az pedig már igazán nem lehet bűn, a midőn ezektől viszont azt kívántuk, hogy ezt a szeretetet, tiszteletet az alantosaik iránt tanusított atyai jóindulattal, jogos kívánságaik és óhajtásaik teljesítésével kiérdemelni igyekezzenek. Sajnos, hogy ezt még mindig nem akarják megérteni ott, a honnan a sérelmek orvoslása várható s a hol még most is azt hiszik, hogy ha a zubbonyra ispohán zsinór helyett ezüst zsinórt engednének felvarrni, ez erdeinkben nagyobb pusztítást okozna a tűznél, szélviharnál, vagy akár az apácagyaponcnál is.

A különös megértés, a szolgálati merevség helyett az atyai szeretet és gyermeki ragaszkodás érzetének a fejlesztése és istápolása, a méltányosság, ezek azok, a melyek a szolgálat érdeke fő feltételének, a megelégedésnek az alapjai s boldog ujév kívánságunk akkor tel-

T Á R C A.

A titokzatos kalap.

Jóval elmúlt már éjfél, a mikor a főkapitányság inspekciós szobájának kinyílt az ajtaja s belépett egy különös emberke. Rikító vörös haju, sasorru, alacsony férfit, a mellett roppant kövér. Különösségét fokozta szemének folytonos pislogása s kellemetlen hangja, a melyen megszólalt. Olyanformán hangzott, mintha mélyen a padló alól, vagy valami földalatti üregből beszélt volna. Furcsa volt az is, hogy a gnómszerű emberke mindegyik kezében egy-egy kalappal lépett be a szobába.

— Csipkay Ferenc vagyok, — kezdte mondókáját. — Óbudán lakom, korcsmám van s följelentést teszek, mert meg akarnak ölni.

— No! — szólt a rendőrtiszt, — és ki akarja megölni?

— Kérem, — felelte a vörös emberke. — Ez az, a mit nem tudok, de itt van a bizonyíték — s ezzel hirtelen mozdulattal letette a bal kezében tartott kalapot a fogalmazó asztalára.

— Magyarázza meg a dolgot, — szólt a rendőrtiszt.

— Hogy megértsenek, el kell mondanom, hogy feleségemmel, minthogy nincs gyermekünk, a korcsmánk konyhája mellett lévő egyetlen szobában lakunk. Én kiszolgálók, a feleségem főz s mivel napközben ritkán van alkalmunk a szobában tartózkodni, lakásunknak az udvarra nyíló egyetlen ajtaját mindig zárva tartjuk. Innen tehát senki sem juthat be hozzánk. A korcsmán keresztül szintén lehetetlen belopózkodni a szobánkba s ma mégis megtörtént a dolog. Illetőleg nem ma történt először, csak ma vált kétségtelenné, hogy a rettenetes dolog meg fog történni.

A mikor a kis ember idáig jutott a beszédében, verejtékcseppek gyöngyöztek a homlokán.

— Először ezelőtt négy nappal történt, folytatta. — Éjjel éppen lefeküdni készültünk a feleségemmel, a mikor valaki megszólalt a szobánkban. Adjátok vissza a kalapomat! Ijedten tekintettünk egymásra. Ki beszélhetett a szobánkban? Összekerestük az egész helyiséget, sehol senki. Mennél inkább bizonyossá lett, hogy a lakásban kívülünk senki sincs, annál nagyobb lett az izgatottságuk, hiszen mind a ketten világosan hallottuk,

jesedik, a midőn ezek fogják játszani a főszerepet erdészeti és vadászati gazdaságunknál.

Adja Isten, hogy ez a kívánságunk ebben az esztendőben teljesedjék!

A karácsonyfa története.

A karácsonyfa, a karácsonyi ajándékok e legkedveltebbje, legszimbolikusabbja és lehangulatossabbja, amely a legcsaládiasabb ünnepbe az igazi karácsonyi hangulatot varázsolja, germán eredetű. Európában legalább Németországból terjedt el, még pedig oly időben, mikor a németek legnagyobb része már protestáns volt. Van ugyan egy monda, mely skandináv eredetűnek állítja, de ezt semmiféle történeti adat nem támogatja.

E monda szerint egy, a nevezetes lützeni csatában, 1632-ben megsebesült svéd tiszt tett volna először említést e németeknek arról, hogy hazájában karácsonyfával szokták ünnepelni a Megváltó születésének ünnepét s így ő vitte volna be a németek közé ezt a szép szokást. De ellentmond e regének az a tény, hogy megában Svédországban csak a 19. század elején kezdett elterjedni a karácsonyfa, holott Németországban már a 18. század közepén sűrűn állítottak karácsonyfát, bár általánossá itt is csak a 16. század elején lett e szokás.

Német eredetre vall a karácsonyfának magyarországi története és elterjedése is. A karácsonyfa nagy elterjedettségénél fogva sokan azt hiszik, hogy az Magyarországon már évszázadok óta divó régi szokás. Ez azonban tévedés. Karácsonyfát mindössze hatvan-hetven év óta állítanak Magyarországon. Azelőtt csak a Betlehemjárás, a betlehemes népies drámai játékok voltak nálunk divatban, amik vidéken, kivált falvakban még ma is ép oly elterjedtek, akár csak a karácsonyfa.

hogy a hang a szobánkban szólal meg. Némán, lélegzetünket is visszafojtva ültünk reggelig s nem mertünk lefeküdni. Vártuk, lestük, mi fog történni. Talán megszólal a láthatatlan valaki még egyszer, de nem, reggelig csönd volt.

— Reggel a feleségem csodálatosan meg tudott nyugtatni. Azt mondotta, alighanem az utcáról hallatszott be a szózat s mi azt hittük, hogy a szobánkban beszélnek. A feleségem tanácsára aztán nem is szóltunk az egész dologról senkinek, nehogy esetleg kinevessenek. Elégge rosszul tettük, kérem. Azonnal ide kellett volna jönnünk. Hanem hát szót fogadtam az asszonynak s ezzel csak nagyobb lett a veszedelem. A következő nap éjszakáján a rejtelmes hang már akkor szólalt meg, a mikor aludtunk. Én hallottam meg, a feleségem mély álomba volt merülve: Adjátok vissza a kalapomat! szólt a láthatatlan ember még sokkal dörgőbb hangon, mint először. Nyomban kiugrottam az ágyból, világot gyújtottam és tüvé tettem az egész lakást és a korcsmát, sehol semmi. Kimentem az utcára, sehol egy teremtet lélek. Akkor már nem tudtam magamat türtőztetni, fölvertem a házmestert, elmondottam neki a dolgot és kér-

A múlt század negyvenes éveiben kezdett csak Magyarországon meghonosodni a karácsonyfa s ekkor is először leginkább csak a németektől lakott városokban és falvakban kezdett elterjedni. Hogy ily, aránylag rövid idő alatt mennyire általánossá lett szegénynél, gazdagnál egyaránt a karácsonyfa, legjobban mutatja az a tény, hogy ma már Magyarországon a zsidó családok is ép úgy állítanak karácsonyfát, mint a keresztények. Oly nagy hatása van tudniillik a gazdagon feldiszipolt, néha rogyásig megrakott s gyertyákkal és lámpionokkal ragyogóvá tett karácsonyfának a gyermekvilág kedélyére, hogy az alól nem vonhatták ki magukat a nem keresztány felekezetűek sem. Éppenséggel nem túlzás hát az a kedves adoma, hogy a zsidó gyermek, látva egy keresztány család ablakából kisugározni a karácsonyfát, így szól: — Papuska, hát a keresztányek is állítanak karácsonyfát?

Európán kívül a karácsonyfa csak a német és angol gyarmatokban honos.

Ami a karácsonyfa őseredetét illeti, valószínű, hogy kapcsolatban áll ez az ősrégi pogány áldozatok emlékével. Mert már a Thalmudban olvasható, hogy Ádám a paradicsomból kiűzetvén, nagy aggodalomba esett, látva a napok rövidülését s a hideg növekedését, mikor aztán a téli napfordulóhoz érkezett (mely a karácsonnyal esik össze) s tapasztalta, hogy a nap és meleg ismét növekszik, mélységes hála kelt szívében s égő áldozatot emelt az Urnak. Megjegyzendő, hogy ilyen áldozatok a rómaiaknál és más pogány népeknél is szokásosak voltak téli napforduló idején.

Karácsonyfának rendszerint a fenyőfát használják, de néhol más élőfával, sőt kifaragott favázzal is pótolják. Angliában gyártanak vasból is karácsonyfát. Piacon és boltban mint kereskedelmi cikk először Drezdában

tem, legyen a segítségünkre. Házmesterünk azonban nagyon kényelemszerető ember, azt felelte, ne törődjek a hangokkal, hanem fekédek le.

— Térjünk végre a dologra, — szól közbe a rendőrfogalmazó, — mondja meg, miből gondolja, hogy az élete ellen törnek s mit akar ezzel a kalappal?

— Kérem, kérem, igenis. A hang tagnap is megszólalt. Rettenetes volt. Adjátok vissza! hallatszott, de én nem tudtam végighallgatni s fölsikoltottam. A láthatatlan valaki még ezt is mondotta: Megöllek!

— Feleségemmel együtt elhatároztuk, hogy eladom a korcsmámat, ugyis régóta kéri tőlem egyik szomszédom. Elhagyjuk a tájékat. De, ugy látszik, már késő. Ma, a mikor éjfél után bementünk a szobánkba, ez a kalap ott feküdt az asztalunkon. Borzasztó félelem vett rajtam erőt. Eleinte csak messziről néztem a kalapot, nem mertem hozzányulni, de feleségem bátrabb volt, megfogta, sőt azt mondta, hogy talán a jó szellem küldte ezt a kalapot. Ugy kell tenni, hogy ha a hang éjjel megint megszólal, dobjuk ki neki a kalapot az utcára. Én azonban nem vártam be a dolgot s ide jöttem a kalappal. Könyörgöm uraim, segítsenek rajtunk.

jelent meg a karácsonyfa 1807-ben. Németországban, Angliában, Hollandiában s a skandináv országokban éppen úgy árulják most, mint nálunk és sok ezer ember megkeresi vele a karácsonyra valót.

Hát még a különböző, szebbnél-szebb karácsonyfadisz! Ez ma már elsőrangú ipari és kereskedelmi cikk, sok ezer és ezer embert foglalkoztatva, nem is szólva arról a sok más mindenféle ajándékról, amit a karácsonyfa az ágaira és maga alá vonz, mert ha a kicsinyek kapnak ajándékot, illik, hogy a nagyoknak is jusson valami. De ettől eltekintve, maga a karácsonyfa is valóságos luxustárggyá fejlődött régi egyszerűségéből s e miatt a sok öröm mellett már bunak, aggodalomnak és sok fejtörésnek is lehet az okozója! Mert hát minden fénynek megvan az árnyoldala is. Sok szegény embernek bizony sokszor másra kellene inkább a pénz és mégis kénytelen kiadni karácsonyfára s szomorúságot okoz, ha a szűk viszonyok miatt nem lehet az a karácsonyfa olyan dus, mint aminőnek szeretnék látni. Ám a legkeserűbb könnyek ott omlanak, ahol minden erőfeszítés dacára sem sikerült karácsonyfát szerezni a szent estére.

Mert, hiába, ilyen eset is előfordul, annak dacára, hogy sok szegény ember később minden holmiját zálogba tenni, mintsem elmaradjon a karácsonyfa s a karácsonyi ajándék, vagy „angyal fia“, ahogy régebben nevezték s nevezik most is Erdélyben közönségesen. Annál dusabbak az intézeti karácsonyfák. Hisz már alig van olyan iskola, kórház, árvaház, s más efféle intézet, ahol ne állítanának karácsonyfát. Sőt a jótékony asztaltársaságok is beálltak már a sorba s ami még szebb, rendszerint szegény gyermekek fölruházásával is egybekapcsolják a karácsonyfa-ünnepélyeket. A karácsonyfa tehát mindenképp igen nagy rugó, igen nagy erő a té-

kintetben, hogy a béke és szeretet ünnepe minél inkább igazán a szeretet ünnepévé legyen.

Érdemes a följegyzésre még, hogy a karácsonyfát kezdetben a tetőről lefelé csüngve állították föl s meg-rakták, de a mécset mellőzték. A világítás és csillogás már az újabb idők izlése és szokása. S. Sz. G.

Január a vadászatban.

A vadászat szezonja már haldokol. E hó elseje óta nem szabad fogolyra vadászni, a mi azonban az igaz vadász előtt nem azt jelenti, hogy most már e kedves vaddal ne törődjék, mert most már ugye szabad őket pusztítani. Ellenkezőleg, most kell a szegény madarat oltalmunkba venni, ha eddig üldöztük, löttük őket; most, a mikor a törvény is védelmébe veszi és gondoskodni akar arról, hogy legalább a vadászok ki ne pusztítsák e sokat üldözött madarakat. Most kell nekünk is megtenni mindent, hogy jövő évre is maradjon annyi a tenyésztésre, hogy ne tegyünk azután szemrehányást magunknak a könnyelmű gazdálkodásért. Az igaz vadász szíve a szezon elmúltával szinte megnyugszik, hogy a törvény eltiltja a foglyok lövését. Mert bizony nagyon sok puskás lőné még májusban is a foglyokat, ha a törvény bele nem szólana a telhetetlenségbe.

Most már elmúlt a tél javarésze, eddig még nem volt hó, ez pedig igen sokat jelent a vadak életében. Most hatalmasok a vetések, mindenfelé terített asztaluk van a vadaknak, nem úgy, mint az utolsó években, a mikor a vad kivándorolt legkedvesebb tartózkodási helyéről is, mert az éhség kergette, üldözte onnan ki őket, s alig maradt valami a tenyésztésre. Most jó világ van, most az igaz vadász is szívesebben fogad egy kis havat, mert most már azok a szorgalmas puskások se tehetnek a vadban valami nagy kárt, a kik különben, ha hó lett

— Csillapodjék, — vette át a szót a fogalmazó s visszavonult a rendőrorvossal a benyilóba.

Azt hitte elmebajos emberrel van dolga. Ám Lip-ter dr. rendőrorvos, a ki a kis ember egész elbeszélését végighallgatta, kijelentette, hogy a korcsmáros ugyan izgatott, a mi az elmondottak után nem is csoda, de teljesen épeszü. Ezt azután a fejlemények teljesen igazolták is. Még éjszaka kihallgatták a panaszos feleségét is. Hatalmas svábasszony. Világosan hallotta ő is az éjjeli hangokat.

— Mindent megtettünk már, — mondotta az asszony, — nem segít rajtunk semmi; elhatároztuk, hogy eladjuk üzletünket, bárha igen jól megy s meg tudnánk belőle szépen élni. Elvándorolunk arról a tájékról, ugyanis kéri tőlünk a szomszéd a korcsmát.

Nyugodtan hallgatta a fogalmazó az asszony előadását s a mint később elmondotta, egy dolog ragadta meg a figyelmét a házaspár elbeszéléséből. Nem szólt semmit, megához intett egy detektivet s félóra mulva benn volt a főkapitányságon a szomszéd, a ki a korcsmát már régóta kéri.

Nem tellett bele tíz perc, a jó szomszéd megval-

lotta, hogy a két ember rémitgetését ő eszelte ki és vitte véghez. A szobájukból egy azelőtt használatban volt kályhacsőnyílás közös a korcsmárosék lakásáéval. Ezt, bár be volt tapasztva, fölszakította s ezen át beszélt át éjjelenként.

— Hát a kalap? — kérdezte a fogalmazó.

— Azt, kérem én vásároltam, — felelte váratlanul a korcsmáros felesége, — egy szomszédnőm tanácsára tettem, a ki azt mondta, hogy adjuk oda a jelentkező szellemnek, mert csak szellem lehet, a ki ijesztget bennünket. Én tettem oda az asztalra a kalapot s azt hittem, hogy az uramat ezzel meg tudom majd nyugtatni, de a mikor láttam, hogy még jobban megrémült, nem mertem neki bevallani a dolgot.

A büntető törvénykönyvben nincs paragrafus a szomszéd cselekedetére, de a kis vörös ember e leleplezés után olyan megvetéssel sujtotta a szellemek nevében beszélő atyafit, hogy ez már magában is elég büntetés lehetett a számára. A korcsmáros és felesége boldogan tért haza Budára.

H. I.



volna decemberben, szívesen ültek volna parasztszánkóra, szívesen kerülgetnék a vackában fekvő nyulat, szívesen a szalmaboglyák tövében kapargáló, vagy utak mellett kuporgató, felborzolt tollazatu foglyokat, még szívesebben lőttek volna közéjük, hogy egy lövéssel 5—6 darabot lőjjenek agyon.

Szorongva várja az igaz vadász a november és december elmúltát. Vajha ebben a két hónapban ne lenne hó, mert igazán csak a hó az igazi ellensége azoknak a kedves kis szürke madaraknak. Ha hó van, pusztítják azok a vadászjeggyel bíró puskások, a kik magukat vadászoknak merik nevezni. A hó kiszolgáltatja a vadat a szárnyas ragadozóknak is, mert nem menti meg őket a mimikrijük, a földhöz hasonló tollazatuk, bekergetik őket a falvakba, a hol azután irgalom nélkül törbe csalják, lehurkolják.

Most mindezekről ti igazán nagyon szeretett madaraink valamennyire meg vagytok védve, mert vége a reátok való vadászat idejének, most már holtsezón van, de az a vadász, aki titeket igazán szeret, most nem felejte meg rólatok, mert nektek mindenkor sok az ellenségetek.

A nyulvadászatoknak is, valamint általában minden más vadászatnak immár vége van. Most leginkább ott vannak vadászatok, ahol azzal elkéstek, vagy ahol az enyhe idő miatt nem lehetett megtartani. A nyulak mindenütt igen kövérek, ami különben azt eredményezi, hogy a szerelmes nyul-urfiak, erejük által még jobban ösztönözve, már megkezdik szerelmi táncukat. Bizony a területek tulajdonosainak nagy hasznára lesz, ha ráhajtásokat csináltatnak, amikor inkább a nyul-urak rohannak előre. Ezekből minél többet kellene elpusztítani.

Az idei vadászatok némely helyen igen jól sikerültek; többnyire ott, ahol a vad nem érezte meg az utóbbi két tél mostoha voltát, ahol úgy a foglyot, mint a nyulat rendszeresen etették. Viszont sok helyről a legkeservesebb hírek vannak; innen a vad kivándorolt és még nem állott helyre a régi egyensúly.

Ez évben úgyszólván semmiféle vad nem szorult rá az etetésre, mert most mind talál magának, de azért a fácnasokról feltétlenül gondoskodni kell, mert a fácnasokban az etetők tartják vissza a kőbor bestiákat.

A hó igen jó lenne, mert különösen a szőrmes ragadozókat lehetne csapdázni, de ha eső esik, vagy nagyon ködös az idő, akkor is lehet a kotorékokban eredményesen dolgozni. Ilyenkor a vörös bundás huncutok többnyire otthon vannak és be is számolhatunk bundájukkal, ha dolgunkat ügyesen végezzük.

Ámbátor hó nincsen, méreggel is lehet dolgozni, az alispántól engedélyt kell erre kérni és a ragadozókat méreggel pusztítani.

A vadászszezon vége felé jár, de ez ne lohassza a hasznos vad iránti szeretetünket, sőt most tegyünk meg mindent értük s az orvvadászok, kőbor kutyák és duvadak garázdálkodásai ellen a legnagyobb éberséggel védekezzünk.

FÓNAGY JÓZSEF.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Személyi hírek.** Lapunk előző számának ebbe a rovatába sajnálatos hiba csuszott be, amennyiben a százszebesi m. kir. erdőhivatalhoz II. oszt. m. kir. erdőlegényné nem Donáth Károly, hanem Donáth Lajos lett kinevezve. Az illető a királyhalmi erdőőri szakiskolát végezte.

* **Eljegyzés.** Steller József kartársunk és lapunk buzgó hive Forgácsfalváról eljegyezte Gerbei Etelka kisasszonyt Mihálytelekről. A fiatal jegyespárnak kötetendő szép frigyéhez sok szerencsét kívánunk!

* **Katonai őrzés a hó alatt.** M. hó 20-án Monte Pianon, Schluderbach közelében a hegyszakadéokban borzalmas halállal halt meg egy egész katonai őrzés. A 36. gyalogezred egy őrzése egy hadnagy vezetése alatt ment a Monte Pianon át a höllensteini völgybe. Egyszerre hólavina gördült alá a hegyoldalon és elsodorta az egész őrzést. A tisztnek sikerült futva elmenekülnie és az első turista-állomáson jelentette a szerencsétlenséget egyidejűleg táviradban kért segítséget a katonai parancsnokságtól. Mentőexpedíciók indultak el s a községi nép is felszedelőzködött az utolsó szál emberig. Bejártak minden hegyszakadékot, de csak néhány Mannlicher-puskát és tölténytáskát találtak. A katonákat eltemette a magas hólavina. Egész éjjel kutattak a szerencsétlenül járt katonák után. Később érkezett innsbrucki távirat hírül hozza, hogy a hó alól sikerült kikotorni öt közlegény megfagyott holttestét, de a hatodik katonára nem akadtak.

* **Mibe kerül a háború?** A pénzzel fel nem mérhető roppant emberáldozatoktól, az ipar és kereskedelem veszteségeitől, a rengeteg magánvagyon pusztulásából származó károktól eltekintve is horribilis költségekkel jár ma már a háború. Ausztria-Magyarországnak például háború esetén husz koronájába kerülne naponta minden egyes katonája. Egy hat hónapig tartandó háború, amelyben két millió katona harcolna, e számítás szerint kereken 3,600,000,000 koronát nyelne el. A legújabb időkben lezajlott háborúk nagyjában megerősítik ezeket a számokat. Így a délafrikai háború, amely 31 hónapig tartott, angol részről 44,700 halottat és 4,220 millió korona közvetlen kiadást követelt. Az orosz-japán háború mintegy másfél évig folyt. A japánok emberáldozata 135,000 katona, költségkiadása 4,060,000,000 K volt. Orosz részről elesett 350.000 ember, kiadás volt 6,000.000.000 K.

* **Egy krajcár kamatos-kamatai. Krisztus születése óta.** Sok kicsi, sokra megy, mondja a közmondás. Egy kicsi is sokra megy, mondja a tudós, csak ki kell várni az idejét. Például gondolt-e már arra a „nyájas olvasó“, hogy micsoda óriási, micsoda elképzelhetetlen, micsoda minden emberi fogalmat fölülmuló összeg származott volna egy olyan krajcárból, melyet Jézus Krisztus születésekor gyümölcsözőleg elhelyeztek volna? Ez az összeg olyan óriási volna, hogy a világ összes vonatainak összes vagonjai el nem vihetnék;

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Flapittatott
1847.

Brausweller János

Cs. és kir. kizárólagosan
és műtöras,
szab. sz.
szab. sz.

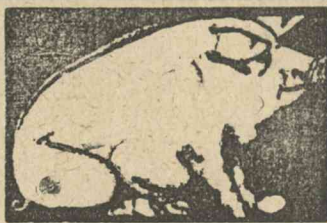
ÓRÁK, ÉKSZERÉK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZELETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközölhetnek.

Faragó Béla

magpergető intézete ZALAEGRSZEGEN

most bocsátotta ki erdei- és gyümölcsfa csemetékre vonatkozó gazdag tartalmu árjegyzékét, melyet kívánatra portómentesen küld. — A magárjegyzék a :: jövő hóban fog megjelenni. ::



Gazdák figyelmébe!

Sertése szépen fejlődik, gyorsabban nő, hamarébb hizik,
tehene több és jobb minőségű tejet ad.

lova, csikója sokkal erősebb és szebb lesz, ha eleségükbe naponta a

világ- GAZDA KINCSE táp-
hírű porból

csekély mennyiséget adagol. 5 kilós próbaküldemény 5 K postautóval.

Hasznos tanácsadó a háziállataink hizlalása és táplálásához, valamint ezek betegségeiről és a sertésvész elleni védekezésről című tanácsadós könyvet ingyen mellékeljük. Megrendelési cím: **A Gazda Kincse** kiadóhivatala, Budapest, VII., Verseny-utca 6. E.

Ugyanitt kapható a híres **Olgyai-féle Sertésvész elleni óvszer** ára nagy üvegenként **3 korona 50 fillér** utasítással együtt. Egy postaládában 2 üveg szállítható. Hálás lesz ajánlásunkért.

Egyedüli ferlachi gyártmány!

A bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el. — Arany érem:

Páris 1906. 46 remekelés.

OGRIS MARKUS Ferlach, Karinthia

—|| fegyvergyár és (prácios) puskaműves. ||—

Szállít elsőrangú bármely rendszerű vadász- és céllövőfegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű Drilling-fegyverekben Súlyuk 2·8—3 kg. Browning-féle serétes ismétlődő-

* * * * * fegyver 210 K gyári árban. * * * * *

Egy Mannlicher Schönauder ismétlődő kurtály 9.7 mm. és 9 mm. öbű, 400 lépésig, jótállás mellett, a
 ===== legpontosabban belőve, ára 190 K. =====

Egy Mannlicher Excelsior ismétlődő kurtály 11·5 mm. öbű, acélköpenyburkolatú és legerősebb a füst nélküli lőpor töltés használatára, a legpontosabban belőve, egész hossza 101 cm., súlya 2·5 kg., nagy kezdő sebességgel és a legerősebb átütő erővel, nagy vad lövésére igen alkalmas, ára 190 K.

Egy Mannlicher ismétlő kurtály 95-ös minta, 8 mm. öbű, 140 K.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Magyar levelezés.

A nagymélt. földmivelésügyi
== m. kir. Ministerium ==



70.542. sz. magas rendeletével
az erdőigazgatóságoknak ajánlja



Tiller Mór és Társa



magyar kir. udvari szállítók orsz. központi egyenruhaáruházát,

BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

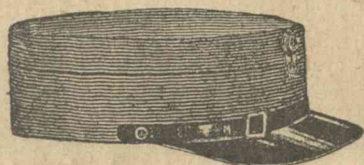
Erdőtisztviselői, altiszti és szolgálai egyenruhák, vadász- és sport-öltönyök, egyes egyenruha-
darabok jutányos beszerzésére, kitűnő mesteri szabás és izlésteljes kiállításban.

Saját készítményű *fehérművek, harisnyák*, továbbá mindennemű *ruhaszövetek, fegyverek,*
töltények és mindenféle *felszerelési cikkek* nagy választékban.

Polgári ruhák a legjobb magyar és angol szövetekből elegáns szabás, legjobb kiállításban.

Hivatalos megrendeléseknél *részfizetési kedvezményben* is részesítjük t. vevőinket.

Nagyobb megrendelés esetén kívánatra *saját költségünkre* kiküldjük egyik szabásunkat mértékvétel céljából.
Részletes, nagy árjegyzékünket és szövetmintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldünk
és vevőink kényelmére bármely cikket beszerzünk.



Legrégibb és legnagyobb egyenruhatelep.



Faragó Béla

Cs. és kir. udvari szállító

ZALAEGERSZEG

Magyar magpergető gyára
erdészeti csemete-telepei

Ajánl saját magpergetőjében termelt legmagasabb csiraképességű

tűlevelű magvakat, ^{kitűnő minőségű} **lombfa magvakat,**

kocsányos és kocsánytalan tölgymakkot, fűmagva-
kat, répa, here és más gazdasági magvakat,
saját telepein nevelt, kitűnően fejlődött, erdősítési célokra alkalmas

tű- és lomblevelű csemeték,
gyümölcsfákat, válogatott fajokban diszfenyőket, sorfákat,
élősvény-csemetéket.

Alkalmi vétel:

Több millió tölgycsemete 20—150 cm. magas
50.000 drb. diszbokor 1¹/₂—3 m. „
20.000 „ diszfenyő 1¹/₂—3 „ „